

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องพฤติกรรมด้านคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาดมทศนะของครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งผู้วิจัยนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากร
2. กลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. วิธีสร้างเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

1. ประชากร Rajabhat Mahasarakham University

ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอน จำนวน 2,142 คน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 1,992 คน รวมจำนวน 4,134 คน ในจำนวน 182 โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ประจำปีการศึกษา 2548

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 จำนวน 413 คน แบ่งเป็นครูผู้สอน จำนวน 214 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 199 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเกณฑ์ 10 % สำหรับจำนวนประชากรที่เป็นหลักพัน ได้มาโดยใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) (บุญชม ศรีสะอาด, 2543 : 38-43) โดยมีขั้นตอนดังนี้

แบ่งประชากรออกเป็น 3 กลุ่ม ตามขนาดของโรงเรียน ดังนี้

1. โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 47 โรงเรียน ประชากรที่เป็นครูผู้สอน จำนวน 229 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 423 คน
2. โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 76 โรงเรียน ประชากรที่เป็นครูผู้สอน จำนวน 663 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 684 คน
3. โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 59 โรงเรียน ประชากร ที่เป็นครูผู้สอน จำนวน 1,250 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 885 คน

นำประชากรแต่ละกลุ่มไปเทียบหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยเกณฑ์ 10 % สำหรับจำนวนประชากรที่เป็นหลักพัน (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 38) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 413 คน สุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงขนาดโรงเรียน ประชากร และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ขนาดโรงเรียน	จำนวนโรงเรียน	ครูผู้สอน		กรรมการสถานศึกษา		รวมกลุ่มตัวอย่าง
		ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	
ขนาดเล็ก	47	229	23	423	42	65
ขนาดกลาง	76	663	66	684	68	134
ขนาดใหญ่	59	1,250	125	885	89	214
รวม	182	2,142	214	1,992	199	413

จากตารางที่ 1 เห็นได้ว่า ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสภาพ เป็นดังนี้ ครูผู้สอน โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 23 คน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 66 คน โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 125 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 42 คน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 68 คน โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 89 คน รวม กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 413 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ เป็นการศึกษาพฤติกรรมด้านคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ตัวเลือก ตามวิธีของ ลิเคิร์ต (Likert) และแบบสอบถามปลายเปิด ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งประเด็นคำถามเป็น 3 ด้านดังนี้ พฤติกรรมคุณธรรมด้านการครองตน พฤติกรรมคุณธรรมด้านการครองคน พฤติกรรมคุณธรรมด้านการครองงาน ซึ่งมีทั้งหมด 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบตรวจสอบรายการ มุ่งสำรวจสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมด้านคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 มี 5 ระดับ แต่ละระดับมีความหมายดังนี้

- 5 หมายถึง มีพฤติกรรมด้านคุณธรรมมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีพฤติกรรมด้านคุณธรรมมาก
- 3 หมายถึง มีพฤติกรรมด้านคุณธรรมปานกลาง
- 2 หมายถึง มีพฤติกรรมด้านคุณธรรมน้อย
- 1 หมายถึง มีพฤติกรรมด้านคุณธรรมน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถาม ปลายเปิด แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและการปฏิบัติตนตามคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา

4. วิธีสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับคุณธรรมสำหรับผู้บริหารจากเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการสร้างเครื่องมือและเทคนิคในการรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร ตำรา เกี่ยวกับคุณธรรมสำหรับผู้บริหาร เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. นำเสนอ คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการที่ปรึกษาแล้ว
4. ปรับปรุงแก้ไขส่วนที่บกพร่องตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษาแล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

- 4.1 นายอร่ามศักดิ์ ชัชชิต (กศ.ม. ไทยคดีศึกษา) ศึกษานิเทศก์ ระดับ 7 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ตรวจสอบ ด้านภาษาและโครงสร้าง
- 4.2 นายสุรสิทธิ์ สิทธิอมร (กศ.ม. การวิจัยการศึกษา) ผู้อำนวยการสถานศึกษา ระดับ 9 โรงเรียนบ้านเหล่าใหญ่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ตรวจสอบด้านการหาคุณภาพเครื่องมือ
- 4.3 นายอุทาน บุญเลิศ (กศ.ม. การบริหารการศึกษา) ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา ระดับ 9 โรงเรียนบ้านหนองผักแว่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ตรวจสอบด้านการสร้างเครื่องมือและเนื้อหา
5. นำข้อคิดและข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ ไปพิจารณาปรับปรุงแก้ไขร่วมกับคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้งหนึ่ง
6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขครั้งสุดท้ายไปทดลองใช้ (Try out) กับครูผู้สอนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน
7. นำแบบสอบถามมาตรวจคะแนนและหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.98 ซึ่งเป็นค่าที่เหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้
8. จัดพิมพ์ต้นฉบับและถ่ายสำเนาแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้จัดพิมพ์และตรวจสอบความถูกต้องของต้นฉบับอีกครั้ง จากนั้นจึงนำไปถ่ายสำเนาแบบสอบถามเพื่อเตรียมไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง
9. สร้างแบบสอบถามฉบับจริงแล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเพื่อนำมาศึกษาต่อไป

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยจะได้ดำเนินการดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

2. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม จำนวน 413 คน

3. ประสานงานกับโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม และการเก็บรวบรวมแบบสอบถามผู้วิจัยใช้วิธีการดังนี้

3.1 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง

3.2 ให้ตัวแทนในระดับกลุ่มโรงเรียนเก็บรวบรวมแล้วส่งคืนผู้วิจัย หรือผู้วิจัย ไปรับแบบสอบถามด้วยตนเอง

4. ได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 413 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจะได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม

2. ตรวจสอบและให้คะแนนแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยกำหนดน้ำหนักคะแนน คือ

มีพฤติกรรมด้านคุณธรรม มากที่สุด ค่าคะแนนที่ให้ เป็น 5

มีพฤติกรรมด้านคุณธรรม มาก ค่าคะแนนที่ให้ เป็น 4

มีพฤติกรรมด้านคุณธรรม ปานกลาง ค่าคะแนนที่ให้ เป็น 3

มีพฤติกรรมด้านคุณธรรม น้อย ค่าคะแนนที่ให้ เป็น 2

มีพฤติกรรมด้านคุณธรรม น้อยที่สุด ค่าคะแนนที่ให้ เป็น 1

3. นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าสถิติด้วยเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ เพื่อหาค่าเฉลี่ย (Mean) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4. นำผลการวิเคราะห์ที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 100)

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00	หมายถึง	มีพฤติกรรมด้านคุณธรรมมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50	หมายถึง	มีพฤติกรรมด้านคุณธรรมมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50	หมายถึง	มีพฤติกรรมด้านคุณธรรมปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50	หมายถึง	มีพฤติกรรมด้านคุณธรรมน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50	หมายถึง	มีพฤติกรรมด้านคุณธรรมน้อยที่สุด

5. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

- 5.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนทุกฉบับ และให้คะแนนตามเกณฑ์
- 5.2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าร้อยละ
- 5.3 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมด้านคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- 5.4 เปรียบเทียบพฤติกรรมด้านคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยใช้สถิติสำหรับทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ t-test และ F-test ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธี Sheffe' test
- 5.5 ทดสอบสมมติฐานค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นของครูผู้สอนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีต่อพฤติกรรมด้านคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน
- 5.6 วิเคราะห์ข้อเสนอแนะ โดยใช้การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ

7. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน

- 1.1 ค่าร้อยละ (Percentage) (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 102)

$$P = \frac{f}{N}$$

เมื่อ P แทน ค่าร้อยละ

f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ

N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

- 1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean : \bar{X}) ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด.

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
 N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (บุญชม ศรีสะอาด.

2543 : 103)

$$S.D = \sqrt{\frac{\sum (X - \bar{X})^2}{N - 1}}$$

เมื่อ S.D แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X แทน คะแนนแต่ละตัว

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

\sum แทน ผลรวม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 Rajabhat Mahasarakham University

2. สถิติที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือ การหาความเชื่อมั่น (Reliability)

ของแบบสอบถามโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 96)

$$\alpha = \frac{K}{K-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right\}$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น

k แทน จำนวนข้อของเครื่องมือวัด

$\sum s_i^2$ แทน ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

s_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน เกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย 3 กลุ่มด้วยการ วิเคราะห์ความแปรปรวน โดยใช้ค่า F-test ชนิดการวิเคราะห์ความแปรปรวน แบบทางเดียว (One way Analysis of variance) เมื่อพบความแตกต่างจะทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของ Scheffe' (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 116) ใช้การวิเคราะห์ สัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product moment Correlation) โดยใช้สูตรดังนี้

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

F แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาความมีนัยสำคัญ จากการแจกแจงแบบ F

MS แทน ค่าเฉลี่ยของผลรวมกำลังสองของคะแนน (Mean Square)

MS_b แทน ค่าเฉลี่ยของผลรวมกำลังสองของคะแนน (Mean Square) ภายในกลุ่ม

MS_w แทน ค่าเฉลี่ยของผลรวมกำลังสองของคะแนน (Mean Square) ระหว่างกลุ่ม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Rajabhat Mahasarakham University